

1 OCAK 2022 - 30 HAZİRAN 2022 TARİHLERİ ARASINDA YURT İÇİ VE YURT DIŞI GELİR VERGİSİNDEN İSTİSNA HARCIRAH TUTARLARI

ÖZET

1 Ocak 2022 - 30 Haziran 2022 tarihleri arasında gelir vergisinden istisna yurtiçi ve yurtdışı harcırah tutarları bu Sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2022 yılında Bütçe Kanununa göre yurtiçi harcırah tutarları bir önceki yıla göre artmış maaş katsayıları Ocak ayında değiştiği için maaş dilim tutarları da değişmiştir.

Yurtdışı harcırahlarına ilişkin olarak 11 Ocak 2022 tarihli ve 31716 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5090 sayılı “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar” ile “Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar”da 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren yurtdışında uygulanacak harcırah tutarlarına ilişkin belirleme yapılmıştır.

Buna göre 1 Ocak 2022-30 Haziran 2022 döneminde geçerli aylık katsayısı, taban aylık katsayısı ve yan ödeme katsayısı değiştiğinden, yurt içi ve yurt dışına gelir vergisinden istisna harcırah tutarlarına göre maaş dilim tutarları değişmiştir.

11 Ocak 2022 tarihli ve 31716 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5090 sayılı [“Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar”](#) ile “Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar”da 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren yurtdışında uygulanacak harcırah tutarlarına ilişkin belirleme yapılmıştır.

Buna göre söz konusu Karar, 31 Aralık 2021 tarihli ve 31706 Mükerrer sayılı Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan ve 1 Ocak 2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarına ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü'nün [22/01/2022 tarihli ve 27998389-010.06.02-903701 sayılı Genelgesi](#)¹ dikkate alınarak aşağıdaki gibi yenilenmiştir.

I-) Vergiden İstisna yurtiçi harcırah tutarları

31 Aralık 2021 tarihli ve 31706 Mükerrer sayılı Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan ve 1 Ocak 2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (H) Cetvelinde yer alan 2022 yılı Harcırah Tutarları ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 24/2'nci maddesi düzenlemesi ve 2022 yılı Ocak-Haziran dönemi memur maaş katsayıları dikkate alınarak 1 Ocak 2022 – 30 Haziran 2022 dönemi vergiden istisna yurtiçi harcırah tutarları aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

1.1.2022-30.06.2022 Dönemi İçin Geçerli Brüt Aylık Tutarı (TL)	Vergiden İstisna Günlük Tutarı (TL)
5.921,91 TL ve fazlası	92,00
5.879,53 - 5.921,90 TL arası	80,00
5.361,55 - 5.879,52 TL arası	75,00
4.702,30 - 5.361,54 TL arası	71,00
3.900,61 - 4.702,29 TL arası	63,00
3.900,60 TL ve daha azı	62,00

¹ Söz konusu yazıda, Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü'nün 06/01/2022 tarihli ve 27998389-010.06.02-854887 sayılı yazısında belirlenen tutarlar değiştirilerek 1/1/2022-30/06/2022 döneminde geçerli olmak üzere; memur aylık katsayısının (0,235445), memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylık katsayısının (3,68518), iş gücü, iş riski, temininde günlük ve mali sorumluluk zamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak yan ödeme katsayısının ise (0,074667) olarak uygulanacağı belirtilmiştir.

II-) Vergiden İstisna yurtdışı harcırah tutarları.

Yurtdışı harcırahlarına ilişkin 11 Ocak 2022 tarihli ve 31716 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5090 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar"da 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren yurtdışında uygulanacak harcırah tutarlarına ilişkin belirleme yapılmıştır.

Buna göre 1 Ocak 2022 - 30 Haziran 2022 dönemi vergiden istisna yurtdışı harcırah tutarlarına isabet eden brüt aylık tutarları aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

01/01/2022 -30/06/2022 TARİHLERİ ARASI BRÜT AYLIK TUTARLARINA GÖRE BELİRLENMİŞ GELİR DİLİMİ GRUPLARI VE BU GRUPLAR İÇİN TESPİT EDİLMİŞ OLAN YURTDIŞI GÜNDELİK TUTARLARI						
ÜCRET GRUPLARI						
Brüt Aylık Tutarı / Ülkeler ve Para Birimi	II. Sütun	III. Sütun	IV. Sütun	V. Sütun	VI. Sütun	VII. Sütun
		5.921,91 TL ve fazlası	5.921,90 - 5.879,53 TL arası	5.879,52 - 5.361,55 TL arası	5.361,54 - 4.702,30 TL arası	4.702,29 - 3.900,61 TL arası
A.B.D. (A.B.D. Doları)	182	146	124	117	110	93
Almanya (Euro)	164	131	111	105	99	83
Avustralya (Avustralya Doları)	283	227	192	181	171	143
Avusturya (Euro)	166	132	112	106	100	84
Belçika (Euro)	161	128	109	103	97	81
Danimarka (Danimarka Kronu)	1238	988	838	791	746	627
Finlandiya (Euro)	148	119	100	95	90	74
Fransa (Euro)	160	127	108	102	96	81

01/01/2022 -30/06/2022 TARİHLERİ ARASI BRÜT AYLIK TUTARLARINA GÖRE BELİRLENMİŞ GELİR DİLİMİ GRUPLARI VE BU GRUPLAR İÇİN TESPİT EDİLMİŞ OLAN YURTDIŞI GÜNDELİK TUTARLARI						
ÜCRET GRUPLARI						
Brüt Aylık Tutarı / Ülkeler ve Para Birimi	II. Sütun	III. Sütun	IV. Sütun	V. Sütun	VI. Sütun	VII. Sütun
	5.921,91 TL ve fazlası	5.921,90 - 5.879,53 TL arası	5.879,52 - 5.361,55 TL arası	5.361,54 - 4.702,30 TL arası	4.702,29 - 3.900,61 TL arası	3.900,60 TL ve daha azı
Hollanda (Euro)	156	125	106	100	94	80
İngiltere (Sterlin)	115	91	78	74	69	59
İrlanda (Euro)	155	124	105	99	94	78
İspanya (Euro)	158	126	107	101	95	80
İsveç (İsveç Kronu)	1359	1.085	919	867	819	687
İsviçre (İsviçre Frangı)	283	226	192	181	171	143
İtalya (Euro)	152	122	104	98	92	77
Japonya (Japon Yeni)	31.405	25.127	21.325	20.118	18.901	15.914
Kanada (Kanada Doları)	244	195	165	156	147	125
Kuveyt (Kuveyt Dinarı)	50	40	35	33	31	25
Lüksemburg (Euro)	161	128	109	103	97	82
Norveç (Norveç Kronu)	1.193	952	808	762	719	604
Portekiz (Euro)	155	124	105	99	93	78
Suudi Arabistan (Suudi A. Riyali)	617	492	418	395	372	313
Yunanistan (Euro)	158	126	107	101	95	80
Kosova (Euro)	123	98	83	78	74	63
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	127	101	86	81	76	65
Diğer Ülkeler (A.B.D. Doları)	157	125	106	100	95	80

Buna göre 01/01/2022 -30/06/2022 tarihleri arası vergiden istisna edilecek yurt dışı gündelik tutarlarına karşılık gelen yukarıda belirtilen brüt aylık tutarlarının hesabında emsal alınan kadrolar aşağıdaki tabloda yer aldığı şekildedir.

1.1.2022-30.06.2022 Dönemi İçin Geçerli Brüt Aylık Tutarı (TL)	Harcıraha Esas Alınacak Sütun
5.921,91 TL ve fazlası	II
5.879,53 - 5.921,90 TL arası	III
5.361,55 - 5.879,52 TL arası	IV
4.702,30 - 5.361,54 TL arası	V
3.900,61 - 4.702,29 TL arası	VI
3.900,60 TL ve daha azı	VII

III-) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Gelir Vergisinden İstisna Harcırah Tutarları

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne sürekli veya geçici bir görevle gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile geçici görevlendirme süreleri için verilecek gündelik tutarları, 11 Ocak 2022 tarihli ve 31716 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan [5090 sayılı Karar](#) ile belirlenmiştir.

Buna göre Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne sürekli veya geçici bir görevle gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile geçici görevlendirme süreleri için görev unvanı/kadro derecesi ile verilecek gündelik tutarları aşağıdaki gibidir.

GÖREV UNVANI/KADRO DERECEŚİ	Verilecek Gündelik Miktarları (TL)
1- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Cumhurbaşkanlığı Yardımcıları	300
2- Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı idari işler Başkanı, T.B.M.M. Genel Sekreteri, Orgeneraller, Oramiraller, Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Bakan Yardımcıları, Kamu Baş denetçisi	250
3- Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Avrupa Birliği Genel Sekreteri, Korgeneral ve Koramiraller, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşların başkanları, merkezde sürekli görevle bulunanlar dışındaki Büyükelçiler	220
4- Yukarıdakiler dışında kalan memur ve hizmetlilerden;	
a) Aylık/kadro derecesi 1 olanlar	190
b) Aylık/kadro derecesi 2-4 olanlar	160
c) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	130

Buna göre; 1/1/2022 - 30/6/2022 tarihleri arası kararname eki cetvele göre vergiden istisna olarak verilebilecek gündelikler ile gündelik tutarlarının uygulanacağı brüt aylık seviyeleri aşağıdaki gibidir.

1.1.2022-30.06.2022 Dönemi İçin Geçerli Brüt Aylık Tutarı (TL)	Vergiden İstisna Günelik Tutarı (TL)
5.921,91 TL ve fazlası	250
5.879,53 - 5.921,90 TL arası	220
3.995,97 - 5.879,52 TL arası	190
3.900,61 - 5.361,54 TL arası	160
3.900,61 - 4.702,29 TL arası	130

Saygılarımızla...

Mevzuat Sirküleri

EK: Açıklama ve Hesaplamalar

Gelir Vergisi Kanunu'nun 24/2'nci maddesinde, 6245 sayılı *Harcırah Kanunu* kapsamı dışında kalan müesseseler tarafından idare meclisi başkanı ve üyeleri ile denetçilerine, tasfiye memurlarına ve hizmet erbabına (*Harcırah Kanunu'na tabi olsun olmasın her türlü sözleşmeli personel dahil*) verilen **gerçek yol giderlerinin tamamı** ile yemek ve yatmak giderlerine karşılık verilen gündeliklerin aynı aylık seviyesindeki devlet memurlarına verilen gündelikleri veya devletçe verilen gündeliklerin en yüksek haddini aşmayan kısmının gelir vergisinden istisna olduğu, aşan kısmın ise vergiye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 138 seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde de *Harcırah Kanunu* kapsamı dışında kalan müesseseler tarafından *hizmet erbabına fiili yemek ve yatmak giderleri dışında gündelik de ödendiği takdirde bu gündeliklerin tamamının ücret olarak vergiye tabi tutulması gerektiği* açıklanmıştır.

Harcırah Kanununun 33'üncü maddesinde yurtiçinde verilecek gündeliklerin miktarının her yıl bütçe kanunları ile tespit olunacağı, 34'üncü maddesinde de yurtdışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

31 Aralık 2021 tarihli ve 31706 Mükerrer sayılı Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan ve 1 Ocak 2022 tarihi itibariyle yürürlüğe giren 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (H) Cetvelinde yer alan 2022 yılı *Harcırah Tutarları* aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

10/2/1954 TARİHLİ VE 6245 SAYILI HARCIRAH KANUNU HÜKÜMLERİ UYARINCA VERİLECEK GÜNDELİK VE TAZMİNAT TUTARLARI					
			GÜNDELİK MİKTARI (TL)		
I-	Yurt içinde Verilecek Gündelikler (Madde: 33)				
A-	a)	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcıları	100.00		
	b)	Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları,			
		Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı,			
		Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Orgeneraller, Oramiraller,			
		Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı,			
		Danıştay Başsavcısı, Diyanet İşleri ve Yükseköğretim Kurulu Başkanları, Kamu Baş denetçisi	92.00		
B-	Memur ve Hizmetlilerden;				
	a)	Ek göstergesi 8000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar ⁽¹⁾	80.00		
	b)	Ek göstergesi 5800 (dahil) - 8000 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	75.00		
	c)	Ek göstergesi 3000 (dahil) - 5800 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	71.00		
	d)	Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar	63.00		
	e)	Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	62.00		

10/2/1954 TARİHLİ VE 6245 SAYILI HARCIRAH KANUNU HÜKÜMLERİ UYARINCA VERİLECEK GÜNDELİK VE TAZMİNAT TUTARLARI					
			GÜNDELİK MİKTARI (TL)		
I-	Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde: 33)				
	(1)	6245 sayılı Harcırâh Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre verilecek gündeliklerin hesabında bu tutar esas alınır.			
	*	6245 sayılı Harcırâh Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstehak oldukları gündeliklerinin %40'ı esas alınır.			
II-	Arazi Üzerinde Çalışanlara Verilecek Tazminatlar (Madde 50)				
		50 nci Maddenin 1, 2, 3, 4 ve 5 inci Bentlerinde Yer Alan Personel :			
	a)	Kadro derecesi 1-4 olanlar	23.50		
	b)	Kadro derecesi 5-15 olanlar	22.70		
		<i>Bu tazminattan yararlananlardan;</i>			
	1)	Memuriyet mahalli dışındaki çalışma alanlarında hizmet görenler ile 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun uygulamasında çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeline yukarıda yazılı miktarların yarısı ek olarak ödenir.			

10/2/1954 TARİHLİ VE 6245 SAYILI HARCIRAH KANUNU HÜKÜMLERİ UYARINCA VERİLECEK GÜNDELİK VE TAZMİNAT TUTARLARI						
			GÜNDELİK MİKTARI (TL)			
I-	Yurt içinde Verilecek Gündelikler (Madde: 33)					
	2)	<i>Bu çalışmalarını dolayısıyla arazide, şantiyede veya gemilerde geceleyenlere bu suretle bulunacak miktarın yarısı ek olarak ayrıca ödenir.</i>				

D- Gündeliklerin Vergilendirilmesinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Gelir vergisinden istisna edilen gündelik uygulamasında aşağıdaki hususların göz önünde bulundurulması gerekmektedir:

i- 30.06.1989 tarih ve 20221(Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan devlet memurları ve diğer kamu görevlilerine memuriyet taban aylığı ve kıdem aylığı ile ek tazminat ödenmesi ile ilgili 375 sayılı K.H.K'nin 20.05.1994 tarih ve 21939(Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 527 sayılı K.H.K'nin 28'inci maddesi ile değişik 1'inci maddesinde; devlet memurlarına her bir hizmet yılı için 20 gösterge rakamı karşılığı kıdem aylığı ödeneceği; ancak 25 ve daha fazla hizmet yılını dolduranlar için gösterge rakamının 500 olarak uygulanacağı ve hizmet yılları itibariyle ödenecek kıdem aylığı miktarının devlet memurların göstergelerine 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesine göre tespit olunan katsayılar uygulanmak suretiyle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Kıdem aylığı (personelin hizmet yılı sayısı x 20 x aylık katsayısı) şeklinde hesaplanmakta olup, özel sektör çalışanının gelir vergisinden istisna harcırak tutarının belirlenmesi sırasında kişinin kıdemine göre hesaplanacak söz konusu tutarın yurtiçi, yurtdışı ve KKTC için yukarıdaki tablolarda yer alan brüt aylıklara ilave edilmesi suretiyle o personelin brüt aylık seviyesinin belirlenmesi ve buna göre gelir vergisinden istisna harcırak tutarının tespit edilmesi gerekmektedir. Kıdem aylığı, fiili hizmet süresi daha fazla olsa bile, en fazla 25 yıl için hesaplanacaktır. Örneğin 30 yıllık bir çalışanın gelir vergisinden

istisna harcırah tutarının tespitinde yurtiçi, yurtdışı ve KKTC için yukarıda belirlenen **brüt aylık seviyelerine $25 \times 20 \times 0.235445 = 117,70$ TL ilave edilecektir.**

ii- Aylık ücret tutarlarına göre belirlenen gündelik tutarının vergiden istisna edilen tutarı aşmadığı durumlarda bu ödemelerden sadece damga vergisi kesintisi yapılması gerekmekte olup, istisna tutarı aşan gündelik ödendiği durumda ise **aşan tutar**, ücretlinin içinde bulunduğu gelir dilimine karşılık gelen vergi oranı ve damga vergisi dikkate alınarak brütleştirilmek suretiyle gelir vergisi kesintisine tabi tutulmalıdır.

iii- Yurt dışı gündeliklerin TL cinsinden tahakkuku yapılırken, yabancı paranın T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen döviz satış kurunun esas alınması gerekmektedir.

iv- Devlet memurlarına yurt dışı seyahatin ilk 10 günü için verilen gündelik tutarı %50 zamlı olarak ödendiğinden, istisna harcırahın hesaplanması sırasında bu durumun da dikkate alınması gerekmektedir.

v- Birden fazla ülkeyi kapsayan seyahatlerde, her ülke için ilgili olduğu gündelik tutarı kalış süresiyle orantılı olarak hesaplanması gerekmektedir.

vi- Devlet memurlarında da olduğu gibi yurt dışında yatacak yer için ödenen ve belgelendirilen giderlerin, vergiden istisna edilen gündelik tutarlarının %40'ını aşması halinde, aşan kısmın %70'i ayrıca vergiden istisna edilerek ödenebilmektedir.

vii- Gündelik verilen personelin yurt içi ve yurt dışı seyahati ile ilgili yemek ve konaklama giderleri ayrıca belge karşılığında kendisine ödenmesi ve bu belgeler gider veya maliyet olarak dikkate alınması halinde ise ödenen gündelik tutarının tamamının brütleştirilerek ücret olarak vergi matrahına dahil edilerek vergi hesaplanması gerekmektedir.

viii- Harcırahın 1/3'ü yatma, 2/3'ü de yemek giderlerine karşılık ödenmektedir.